

**TDC Odd Semester Exam., 2020
held in July, 2021**

SANSKRIT
(Honours)

(5th Semester)

Course No. : SANH-502

(Vedic Samhitā and Vedic Grammar)

Full Marks : 50
Pass Marks : 17

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

1. Discuss the characteristic features of Agni or
Yama. 10

OR

2. Assess the significance of the Akṣa-sūkta. 10

UNIT—II

3. Explain any two of the following Mantras
indicating the names of the ऋषि, छन्दः and देवता :

5×2=10

(a) अग्निना रयिमंश्नवत्पोषमेव दिवेदिवे।
यशसं वीरवन्तमम्॥

(b) सूर्यो देवीमुषसं रोचमानां
मर्यो न योषामभ्येति पश्चात्।
यत्रा नरो देवयन्तो युगानि
वितन्वते प्रति भद्राय भद्रम्॥

(c) अहं राष्ट्री संगमनी वसूनां
चिकितुषी प्रथमा यज्ञियानाम्।
तां मा देवा व्यदधुः पुरुत्रा
भूरिस्थात्रां भूर्यविशयन्तीम्॥

(d) द्वेष्टि श्वश्रूपं जाया रुणद्धि न नाथितो विन्दते मर्दितारम्।
अश्वस्येव जरतो वस्यस्य नाहं विन्दामि कितवस्य भोगम्॥

UNIT—III

4. Translate into English any two of the following
Mantras : 5×2=10

(a) उपं त्वाग्ने दिवेदिवे दोषावस्तर्धिया वयम्।
नमो भरन्त एमसि॥

(3)

- (b) यो जा॒त ए॒व प्र॑थ॒मो म॑न॒स्वान्दे॒वो दे॒वान्क्र॑तु॒ना प॑र्यभूषत् ।
यस्य॒ शुष्मा॑द्रो॒दसी॒ अभ्य॑सेतां नृ॒म्यस्य॑ म॒ह्ना स॒ जना॑सु॒ इन्द्रः॑ ॥
- (c) य॒माय॒ सोमै॑ सु॒नुत॒ यमा॑य॒ जुहु॑ता ह॒विः ।
य॒मं ह॑ य॒ज्ञो ग॑च्छ॒त्यग्नि॑दू॒तो अ॑र॒कृतः॑ ॥
- (d) हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भः स॑र्मव॒र्तता॑ग्रे भू॒तस्य॑ जा॒तः प॑ति॒रेकं॑ आसीत् ।
स दा॑धार पृथि॒र्वी द्या॑मु॒तेमां॑ क॒स्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ विधेम ॥

UNIT—IV

5. (a) Rewrite the Mantras in Pada-form *either* of (a) or (b) cited in Q. No. 3 showing proper accent. 5
- (b) Write notes on : 2½×2=5
आधानम् ; विनियोगः ।

OR

6. (a) Rewrite in Pada-form *either* of the Mantras cited in Q. No. 4 (a) or (d) showing proper accent. 5
- (b) Write notes on : 2½×2=5
पुरोऽनुवाक्या ; सवनम् ।

(4)

UNIT—V

7. Write a note on any *one* of the following : 10
- (a) Use of अवग्रह
(b) Use of इति in पदपाठ

★ ★ ★